

Заблудата за
най-тежката криза

Говорители
на фирмата

Живот
под водата

Регионален
брандинг

+ СПЕЦИАЛНО
ПРИЛОЖЕНИЕ
PHARMA

МЕНИДЖЪРЪ

БРОЙ 3 (161), МАРТ 2012. ЦЕНА 5 ЛВ.

WWW.MANAGER.BG МЕНИДЖЪР ♥ ПРИРОДАТА

**ПРЕЗЕНТАЦИИ
ЗА МИЛИОНИ**

**ТРАЙЧО
ТРАЙКОВ ЗА
ЕНЕРГИЙНИЯ
МИКС**

**120 ДЕПУТАТИ
СТИГАТ**

**РЕКЛАМА
ИЗВЪН
БЪЛГАРИЯ**

**ПРОСТИТЕ
НЕЩА,
КОИТО
ПРОМЕНЯТ
ЖИВОТА**

Албена Трифоновна

**ОТ "ПЕРНО РИКАР":
ВСЕКИ УСПЕХ
ИЗИСКВА УСИЛИЯ,
ВРЕМЕ И ЖЕРТВИ**

9 771311 213007 03

ТЕМА НОВИТЕ ПАЗАРНИ НИШИ

Първо -
опитоми гнева

Споделено
богатство

Устойчиво
състояние

Краят на
неолиберализма

МЕНИДЖЪРЪТ

БРОЙ 3 (161). МАРТ 2012. ЦЕНА 5 ЛВ. WWW.MANAGER.BG

МЕНИДЖЪР ♥ ПРИРОДАТА

**МАЧ ПРЕДИ
ДУЕЛА**

**КРАСЕН
КЮРКЧИЕВ ОТ
„ФИКОСОТА“
ЗА ОБРАЗА
НА БЪЛГАРИЯ
ПО СВЕТА**

**СВЕТОВНИ
БИЗНЕС
ДЕСТИНАЦИИ:
ДУБАЙ**

**ИМПЕРИАЛИЗМЪТ
НА АВТОРСКОТО
ПРАВО**

**СПЕЦИАЛНО
ИНТЕРВЮ
СЪС ЗАХАРИ
БАХАРОВ**

**Владимир
Владимиров**

**БИ БИЛО НЕЛЕПО
БЪЛГАРИЯ ДА
ОСТАНЕ
БЕЗ ЖЕЛЕЗНИЦА
интервю на с. 84**

КОЯ ВАЛУТА Е НАЙ-СИЛНА? НЕ. КОЯ ИМА ПО-МАЛКО ПРОБЛЕМИ

Това е откъс от списанието.

Цялото списание може да намерите в Библио.бг

www.biblio.bg

FREYWILLE®
| pure ART

Pure Art
*in Gold & Diamonds.**

* Истинско изкуство в злато и диаманти.

DESIGN©FREYWILLE

www.freywille.com
vienna, austria

SOFIA, 7 Saborna Str. | Tel. +359 2 988 0616
София, ул.Съборна 7 | Тел. +359 2 988 0616

СТРАСТТА ПЕЧЕЛИ.

Новото BMW Серия 3 въплъщава в себе си страстта към технологията, дизайна и радостта от шофирането както никой друг автомобил в своя клас. Мощните и екологични двигатели TwinPower Turbo и пълноцветният Head-Up дисплей са само част от примерите за иновативността, която новото BMW Серия 3 олицетворява. Изберете своя фаворит измежду трите вълнуващи линии на BMW Серия 3 в Камор Ауто или посетете www.bmw.bg/3Series

НОВОТО BMW СЕРИЯ 3 ЛИНИЯ СПОРТ.

BMW EfficientDynamics

328i

6,4 л/100 км | 180 кВ (245 к.с.)

Камор Ауто

1766 София, Младост 4
ул. „Бизнес Парк София“ 5
02/ 976 65 00
sales@bmw-kamor.bg

Новото
BMW Серия 3

www.bmw.bg

Радостта
от шофирането

За повече информация относно новото
BMW Серия 3, сканирайте QR кода.

Комбиниран разход на гориво за BMW Серия 3: 4,1–7,9 л/100 км. CO₂ емисии: 109–186 г/км.

GALDINI

София: *Vernier* – ул. Аксаков 17 А

GALDINI – ул. Алабин 29 А; ул. Г.С. Раковски 96 Г

бул. Витоша 62Б, вход от П. Евтимий

Mall of Sofia, партер, бул. Ал. Стамболийски 101

The Mall, бул. Цариградско шосе 115

Варна: бул. Княз Борис I 62А

Бургас: Burgas Plaza Mall, партер, ул. Транспортна

Пловдив: Mall Plovdiv, ул. Перушица 8, ет. 2

Стара Загора: бул. Цар Симеон Велики 106

Русе: ул. П. Каравелов 15, ет. 2, VIP Center

Ямбол: Mall Yambol, ТБЦ – ул. Ал. Стамболийски 30

За контакти: 02-980 95 25

POLICE

be younique

www.police.it
watch model ENFORCE-X

НОВИЯТ CHEVROLET CAPTIVA НИКОГА ВЕЧЕ ПРОПУСНАТИ ВЪЗМОЖНОСТИ

5
ГОДИНИ
ИЛИ 150 000 КМ
Гаранция

**ЦЕНА ОТ 39 990 ЛВ. БЕЗ ДДС
И ПРАВО НА ДАНЪЧЕН КРЕДИТ**

www.chevrolet.bg

CHEVROLET
MAKE IT HAPPEN

Гаранция 5 години или 150 000 км (специални условия). Снимката е илюстративна.
Среден комбиниран разход на гориво – 6,4–10,7 л/100 км; емисии CO₂ – 170–252 г/км.

БРОЙ 3

46 Империализмът на авторското право

80 Живот под водата

108 Регионален брандинг

14 ACCENT

16 Трите най-важни реформи

20 Заблудата за най-тежката криза

24 Да се научим да четем енергийния микс - статия на министър Трайчо Трайков

29 Устойчиво състояние

36 Краят на неолиберализма

40 120 депутати стигат

42 Трябват ни увереност и по-реален поглед, интервю с Красен Кюркчиев

46 Империализмът на авторското право

50 В "Дипломатически клуб" участва посланикът на Франция Н.Пр. Филип Отие

52 Тема: Новите пазарни ниши

62 MANAGEMENT

64 Албена Трифонова: Всеки успех изисква усилия, време и жертви

70 Презентации за милиони

80 Живот под водата

84 Владимир Владимиров: Би било нелепо България да остане без железница

88 Първо - опитоми гнева

90 Споделеното богатство

92 Здравейте, офисът ни е в църква

94 Книги

96 20 години "Делойт" в България

98 Равно заплащане за труд с равна стойност

100 MARKETING

102 Реклама извън България

106 Най-добрите говорители на фирмата

108 Регионален брандинг

110 Ad-ският топ 10: март

114 Моделът на продажба на преса се променя

118 Светът гледа все повече телевизия

121 ECONOMY

122 Решенията не идват от ЕС. Оттам идват проблемите

Вече на iPad!

Търсете новия брой
на списание „Мениджър“ в iPad версия.
Както всички световни медии и водещи компании.

МЕНИДЖЪР

БРОЙ 3

133 Globus

139 Pharma

188 Световни бизнес дестинации - Дубай

124 10 еднакви въпроса към чуждите мениджъри

126 Коя валута е по-силна? Не. Коя има по-малко проблеми

128 Стой си в бизнеса, който разбираш

130 GLOBUL стана спонсор на "Манчестър Юнайтед"

133 GLOBUS

134 Мач преди гуела

139 PHARMA - специално приложение

142 Фарма пазарът - ръст, който ще продължи и занапрег

146 Здравето ни свързва

148 Ефективната протекция е комбинирана и непрекъсната

150 "Рош" е лидер в онкологията

152 Николау Хаджигончев: По-добри от най-добрите

155 3D технология за съвършена усмивка

157 ЗЕЛЕНИЯТ КРЪГ

158 Новини от компаниите

160 Да изчистим България за един ген

161 Даряваме бонове за гориво

162 Тодор Бурзуджиев: Когато всяка хартийка на тротоара започне да ни гразни, България ще стане по-чиста

164 Бизнесът става по-успешен, околната среда - по-чиста

166 SCI-TECH

167 Един безсмислен учебен предмет

169 MODERNITY

174 Два метра талант

178 Простите неща, които променят живота

180 Усещане за жена

182 "Дзения": Романтикът се завръща

184 Марката, която превърна бижутото в изкуство

186 Сексанил по Calvin Klein

188 Световни бизнес дестинации - Дубай

192 Различните лица на круизите

193 Софийски разкази

Бъдещето ви очаква.

Новият B-Class

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Времето е измерение. Времето е движението на Земята.

Времето е кварцов механизъм.

Времето е календар. Времето е история, физика и фантазия.

Времето е сила, която ни променя.

Времето е това, което никога не е достатъчно. Времето е размисъл.

Времето е еднопосочен път.

Времето е относително.

Времето е избор.

Времето

е

срещи,

планове,

презентации,

погледи в часовника,

инвестиции, заетост, пари,

решения, възможности, успехи,

спестяване, печалби, почивки, график,

търпение, проучване, ефективност,

условия, шансове, баланс, ценност,

източник на развитие. Времето

означава толкова много...

Спечелете го с личния си банкер!

Ч А С Т Н О
Б А Н К И Р А Н Е

 банкадск
dsk group

www.dskbank.bg

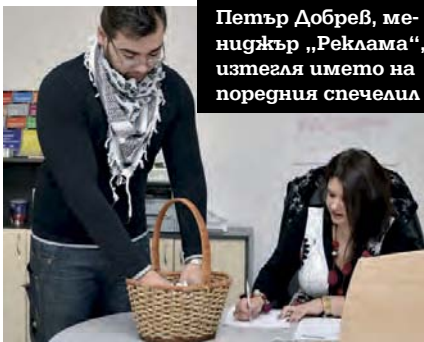
*Дори и най-скъпият часовник
не може да Ви спечели лично време.*

Личният банкер може.

accent manager

50 абонати на "Мениджър" спечелиха специални супертехнологични награди от най-новата проодукция на Logitech. Имената на щастливците бяха изтеглени в редакцията в присъствието на нотариус Веселина Кацарова. Техните имена може да намерите в сайта ни manager.bg. Те бяха изтеглени сред абониралите се в редакцията, както и в "Доби Прес", "Български пощи" и РП. Това са фирмите, които са обявили абонатен ти за "Мениджър" за тази година.

Петър Добрев, мениджър „Реклама“, изтегля името на поредния спечелил

163 млн. евро за автомагистрала "Марица" получаваме от Европа. Общата стойност за строителството на магистралата е 203 810 385 евро. От тях 80%, или 163 048 308 евро, са безвъзмездна финансова помощ от кохезионния фонд на ЕС чрез оперативна програма "Транспорт". Новият път ще е 65,620 км. Магистралата е част от европейския транспортен коридор № 4, както и от трансевропейската автомагистрала "Север - Юг". Тя е основен маршрут на движение в посока Пловдив - ГКПП "Капитан Анджеево".

Наградените с президента Росен Плевнелиев и министри

Годишни награди за социалноотговорни компании раздаде за девети път Българският форум на бизнес лидерите. Ето победителите по категории: "Инвеститор в човешки капитал и условия на труда" - "ЧЕЗ България" за проекта си за бъдещето на служителите чрез обучение, превенция на здравето и активен спорт. "Маркетинг, свързан с кауза" - Банка Пиреос България за програмата "Благодетел" в партньорство с

УНИЦЕФ за ко-брандирана гарителска карта "Инвеститор в знанието". "Майкрософт България" за първата частна мрежа на учителите иноватори (www.teacher.bg). "Инвеститор в околната среда" - "Солвей Соли" за изграждането на най-голямата инсталация за когенерация на Балканите. "Инвеститор в обществото" - Райфайзен Банк България за гарителската кампания "Избери, за да помогнеш". "Челопеч Майнинг" получи специалното отличие ENGAGE на Международния форум на бизнес лидерите. То се присъжда на участник, който е с добри показатели и в петте категории. За най-добра социална политика на малко и средно предприятие наградата взе ESRI България за сайта "Активен.БГ".

Бил Гейтс подкрепи Барак Обама за втори мандат в Белия дом. Той бе сред 65-имата гости на Обама в Сиатъл. Всички присъстващи платиха куверт по 17 900 долара, които отиват за кампанията. От предизборния щаб на Обама съобщиха, че през януари са събрани 29,1 млн. долара, като 98% от постъпилите суми са до 250 долара. В същото време от щаба на фаворита на републиканците Мит Ромни обявиха, че вече са изхарчили 7,7 млн. долара за рекламни клипове. Парите са от специален Комитет за политическо действие, подкрепящ Ромни. А казино магнатът от Лас Вегас Шелтън Аделсън, основният спонсор на друг републикански кандидат - Нюм Гингрич, обяви, че ще му даде още 10 млн. долара, след като вече му даде толкова.

Въпреки забавянето на растежа наблюдаваме стабилизация на европейската икономика. Икономическите нагласи са на ниска нива, но стресът на финансовите пазари постепенно изчезва.

ОЛИ РЕН

Трайчо Трайков: Да се научим да четем енергийния микс

Трябва да знаем каква енергия влиза в него, на каква цена, при какви условия

За енергийния микс у нас не се говори много. Рядко се коментират характеристиките и отделните му елементи, липсва дискусия за влиянието му върху общото енергоснабдяване. При нормална ситуация ние гори и не се замисляме за ефекта, който този микс оказва върху икономиката и живота ни като цяло. И се сецаме за него само при кризи, когато е застрашена или спряна доставката на даден вид енергия, от която зависят цели отрасли. Както при газовата криза от 2009 г. например... Или пък при стачката в "Мини Марица-изток" само преди месец. Тогава си даваме сметка колко зависими сме от сигурността на даден вид енергийни доставки. И от комбинацията им в микса на необходимите ни енергийни суровини.

Когато говорим за енергийни доставки, от определящо значение е не само сигурността на доставките, но и тяхната цена. Особено в икономиката, където покачването на енергийните тарифи може да има негативен

ефект върху цялото производство. Понякога този ефект може да е фатален за определено предприятие, дори и скокът да е само при една от съставките, и то едва с няколко процента.

Какво всъщност е енергиен микс: различни видове суровини за производство на различни видове енергия от различни (независими един от друг) производители. Като визуираме разликата в суровината, трябва да имаме предвид преди всичко какъв е нейният вид - например при производството на електроенергия енергийните суровини са въглища (за ТЕЦ-овете, т.е. за термичните централи), ядрено гориво (за АЕЦ), природен газ (за газовите електроцентрали и когенерациите) и различните видове възобновяеми източници (вода, слънце, вятър, горещи термални води, биомаса). От значение обаче е не само видът на суровината, но и нейният произход - дали е местна, или се внася, откъде се внася, какви са маршрутите на доставка... И главно - дали имаме доминантен, а в ня-

кои случаи дори и монополен външен доставчик, или става въпрос за диверсификация на източниците и маршрутите.

Едва когато отговорим на всичките тези въпроси, можем да сме сигурни, че имаме балансиран енергиен микс. Или казано по друг начин, че енергийното ни снабдяване е сигурно, гостатъчно и на гостъпни цени. При това търсените отговори трябва да са в широк времеви коридор: към момента, в средносрочна перспектива - следващите 5 до 10 години например, и дългосрочна - 20-, 30- или дори 50-годишна прогноза.

Каква е сега ситуацията в България в различните подотрасли? През 2011 г. брунтното производство на електрическа енергия е 50 682,3 ГВтч, което е с 8,4% повече от производството през 2010 г. Най-голям дял в производството на електрическа енергия през 2011 г. имат ТЕЦ - 58,7%, следвани от АЕЦ с 32,2% и ВЕИ - 9,1% (7,3% ВЕЦ+ПАВЕЦ, 1,6% вятърни централи, 0,2% фотоволтаични централи, 0,002% биогаз), или делът на

Сред приоритетите ни е залегнало изграждането на най-новите системи за управление - т.нар. умни енергийни мрежи. Те ще гарантират оптимален 24-часов микс - и като доставка, и като цена.

на бизнеса.
дел
изкуство

МЕНИДЖЪР

a company of **VM FINANCIAL**

С подкрепата на:

SIEMENS

ТБИ ДОВЕРИЕ

УСТОЙЧИВО СЪСТОЯНИЕ

Участниците и гостите на форума изпълнява зала "Рьорих" на Националната галерия за чуждестранно изкуство

сектор в развиващите се пазари, Даниела Петкова, главен изпълнителен директор на ПОК "Доверие", Яна Игнатова-Яръмова, маркетинг директор на Procter&Gamble за целия свят, която изрази своята гледна точка във видеопослание.

Мъжкото лидерско съсловие в дебата бе представено от министъра по управлението на средствата от ЕС Томислав Дончев, председателя на КРИБ и главен изпълнителен директор на "Софарма" Огнян Донеф, социолога Живко Георгиев, Станислав Разпопов, мениджър на годината 2011 и главен изпълнителен директор на "Дунапак Родина", и Петко Димитров, съдружник и управител на "ПрайсУотърхаус Купърс България".

В близо сдвучасов диалог участниците открито модерната дефиниция за равнопоставеност в кариерното развитие:

"Водещи в днешно време са талантите и качества, а не полът!"

По всеобщо признание този подход вече се е наложил в повечето сектори от бизнеса и обществено-политическата власт у нас. Това означава, че спокойно можем да заявим - има български модел в глобалния контекст на темата за равенство между половете при професионалната реализация.

"Няма пост, който да е препределен само за мъже или само за жени. Най-важни са качествата, които човек притежава", посочи столичният кмет Йорданка Фандъкова, която постави началото на дебата.

"Никога не съм си задавал въпроса дали да предпочета някого за ръководна позиция, защото е мъж или жена. Всеки, който е изправен пред този въпрос, е на прага на дискриминационно мислене", отбеляза Огнян Донеф.

"Не изкуственото налагане на равенство чрез квоти, а реалните качества са това, което може да изведе жените на пътя на успеха", допълни Боряна

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ НА ЖЕНИТЕ В БИЗНЕСА ЩЕ ТЪРСИ И СПОДЕЛЯ ДОБРИТЕ ПРАКТИКИ

Големите мултинационални компании са проходили вече пътя на успешното кариерно развитие на жените, създали са и са наложили полезните практики за насърчаване на това развитие като гъвкаво работно време, глобални женски лидерски мрежи, менторски програми и т.н. В големите компании обаче е значително по-лесно да се реализират такива практики, защото разполагат с достатъчно ресурс - и финансов, и човешки - да го направят. Въпросът е как целият този полезен опит да се разпространи сред все по-широк кръг от компании, включително от малкия и средния бизнес в България. Още повече че имаме шанс да черпим от извора - все повече българки навлизат в топмениджърската на глобално ниво.

Представителна квота от тях учреди по инициатива на сп. "Мениджър" в края на форума Обществен съвет на жените в бизнеса. Той ще работи за утвърждаването и популяризирането на добрите практики и опит в кариерното развитие и израстване на дамите у нас.

Учредители на съвета станаха пет от водещите жени бизнес лидери в България и Европа. Под документата за формирането на съвета подписа сложиха: Биляна Георгиева, директор "Човешки ресурси" в "Нестле България", Боряна Манолова, главен изпълнителен директор на "Сименс" за България, Даниела Петкова, главен изпълнителен директор на ПОК "Доверие", Зоя Паунова, изпълнителен директор на "АстраЗенека" в България, Саша Безуханова, член на Консултативния съвет на Европейския център за жените в технологиите към ЕК и ръководител на стратегическо направление на "Хюлет-Пакард" за работа с публичния сектор в развиващите се пазари. В състава на съвета от страна на организатора на събитието влезе и Максим Майер, редакционен директор и управител на сп. "Мениджър".

АЛБЕНА ТРИФОНОВА
ВСЕКИ УСПЕХ
ИЗИСКВА
УСИЛИЯ, ВРЕМЕ
И ЖЕРТВИ

Ако мениджърите и лидерите не са готови да приемат променящата се среда, по-добре да търсят ново поприще, казва управляващият директор на „Перно Рикар България“

Т

оспожо Трифонова, как се управляват 35 души? Бройката има ли значение?

- Има разлика между това дали управляваш малък или голям екип. Изискванията и очакванията са различни. При малкия екип в общи линии си в директен контакт с всеки служител - както формален, така и неформален.

При големите екипи много често си в дистанционен контакт. Аз например съм била директор бизнес развитие за Югоизточна Европа. Работила съм по проекти и съм комуникирала с хора, които даже не съм виждала.

- Току-що се обърнахте към колежката си със "злато", очевидно при вас отношенията са приятелски. Това важно ли е за вас?

- Държа на неформалните контакти, екипът ни не е голям, за нас е много важно да сме в състояние да комуникираме свободно и открито помежду си. В момента, в който нещата се формализират твърде много, всеки мениджър среща риска да не стига цялостно информацията до него, да не участва пълноценно в развитието на бизнеса, решаването на проблемите и т.н.

- Но неформалното може да доведе до несериозно отношение към работата.

- Ако си позволиш да работиш с приятели или с роднини, това би било голяма грешка. В такава ситуация вие сте част от емоционалния конфликт. Възможно е да бъдете прекалено възискателен и да имате свръхочаквания с подсъзнателната цел да не ви обвинят в субективност. Кое то пък не е справедливо третиране на съответния служител, независимо ка-

АЛБЕНА ТРИФОНОВА е управляващ директор на "Перно Рикар България" от 2006 г., преди това е била управляващ директор за България на "Алайд Домек Ейджънсиз" и директор бизнес развитие за Югоизточна Европа. В този бранш е вече 16 години, като е заемала различни позиции, най-продължително време се е занимавала с маркетинг. Има две висши образования от СУ "Св. Кл. Охридски" - педагогика, след това психология, а по-късно - Executive MBA в българския филиал на City University. Наскоро завършва 6-месечно обучение специализация в INSEAD - управление и иновации. Има две деца - на 19 и 10 години.

къв ви се пада. Ако сте прекалено закрилящ и обгрижващ поради личните си взаимоотношения, отново изпадате в ситуацията, в която не третирате служителя справедливо. Много е трудно да кажеш на приятел "Не съм доволен от това, виждам проблеми в работата ти едигде си", защото обикновено това се приема като лична нападка. Така че аз избягвам да работя с приятели.

- Пазите си ги?

- Пазя си ги за времето извън работата. Едно приятелство много трудно би оцеляло в работата. Може да имате добри, позитивни отношения с колежите си, с подчинените си, но това не означава непременно, че в личния ви живот те ще станат част от най-близкия ви приятелски кръг. Възможно е, но чак след като приключи общата ви работа.

- Казват, че изкачването в йерархията е самотно занимание.

- Има такъв елемент, защото вие сте се развили в кариерата като част от екипа. И в един момент се

“

Държа на неформалните отношения с екипа.

”

ЖИВОТ ПОД ВОДАТА

Четири урока, които мениджърите научиха по трудния начин

Попитали трима приятели - мохамеданин, християнин и евреин: "Какво бихте направили, ако огромна океанска вълна залее сушата и започнете да се давите?". Християнинът рекъл: "Ще се прекръстя, ще се помоля на Бог да ме пусне в рая, да отвори вратите му". Мохамеданинът казал: "Ще изрека името на Аллах, ще си кажа, че това е късмет, такава ми е съдбата, и ще се удавя". А евреинът отвърнал: "Ще благодаря на Господ и ще приема волята му да се науча да живея под водата".

Та ако кризата можеше да говори, сигурно щеше да ни разкаже този виц като метафора за най-големия ѝ урок: да се научим да живеем под вода - във флуидната реалност на постоянно отмиращи, нововъзникващи и променящи се пазари. И да ни каже, че в сегашната тотална несигурност няма да минем с молби за спасение, а със смяна на перспективата и тотално ново, разчупено мислене. И най-накрая да погледнем на себе си като на лидери. Със зрялост и разбиране, че сме неделима част от взаимносвързаното глобално село. Попитайте се: "Как с действията си аз като лидер и моята компания допринасяме за проблема и за решаването му?". И бъдете честни в

отговора.

Какво научиха мениджърите от кризата досега? И как под вода да управляваме устойчиво себе си, екипите и организациите си? Така че не просто да изкараме, а да градим компаниите си върху скала? Как да станем като Кольо Фичето и Захари Зограф и поколенията да разпознават почерка ни? А защо не от България да излязат продукти и услуги от световна класа?

Знам - ще кажете, че трябва да се оцелява. Да, но какво, ако повече български лидери и компании започнат да гледат от друг ъгъл и вместо да се чудят как да направят големите пари, като Стив Джобс усетят страстта си и създадат иновативни продукти, за които хората по цял свят се редят на опашки и които сменят играта на пазара? Как да стане това?

За простота ще групирам уроците от кризата за мениджърите по четирите елемента

1) лидер, който води даден 2) екип към 3) конкретна цел/посока в рамките на 4) една система (икономика).

Урок 1. Кризата ни подсети, че най-важен е клиентът

Той е смисълът и причината за нашето съществуване, а не парите

“ **Защо не от България да излязат продукти и услуги от световна класа?** ”

ВЛАДИМИР ВЛАДИМИРОВ: БИ БИЛО НЕЛЕПО БЪЛГАРИЯ ДА ОСТАНЕ БЕЗ ЖЕЛЕЗНИЦА

Реформата в БДЖ е най-голямата, правена някога в българско предприятие, твърди председателят на съвета на директорите на компанията

Тосподин Владимир, концепцията ви за развитие на БДЖ е впечатляваща. Кога започнаха реформите в компанията?

- През октомври 2009 г. Трябваше ни време, за да идентифицираме и анализираме проблемите. Същинските реформи в БДЖ започнаха през февруари 2010 г. с изготвянето на план за реструктуриране и финансово стабилизиране на компанията за периода 2010-2016 година.

- Какви по-точно реформи се извършват в БДЖ?

- Реформата в БДЖ е най-голямата, правена някога в българско предприятие. Практически включва в себе си четири отделни реформи.

Първо, реструктуриране на компанията чрез създаване на две пазарно ориентирани и независими едно от друго гружества: "БДЖ - Пътнически превози" и "БДЖ - Товарни превози". Всички активи, които се намираха в холдинга, бяха прехвърлени в двете гружества и те започнаха да се развиват самостоятелно. Ликвидираха се множество излишни звена, закрито беше гружеството "Локомотиви", аутсорсвани бяха колетната и охранителната дейност. Предстои това да се направи и с почистването на вагоните.

Второ, оптимизиране на всички процеси и дейности в двете гружества и в холдинга. Целта е да се намалят разходите, да се увеличат приходите и компанията да не е на загуба. В резултат на реализираните мерки, заложи в плана, загубата е намалена с 22 млн. лв. за 2010 г. и с около 20 млн. лв. за 2011 г. През 2012 г. финансовият резултат трябва да бъде близък до нулата, а оперативната загуба да е минимална.

Трето, реструктуриране на задълженията. Това означава да се изчистят всички грешки от миналото, да се изплатят задълженията към банките и да се даде възможност за правилна гържавна политика. Дефицитът от средства, необходими за погасяване на заемите, ще се попълни с увеличение на капитала

на БДЖ от страна на гържавата. Заемът от Световната банка е инструментът за това в условията на бюджетни ограничения.

И четвърто, програма за развитие на БДЖ. Необходимо е да се прецени какви инвестиции могат да бъдат направени през следващите години за нови пътнически вагони и локомотиви. Паралелно с това да се вземе решение дали да се оптимизират линиите, които в момента се поддържат, и дали социалната функция да бъде в същия размер. Именно от инвестиционната програма ще зависи и качеството на услугата. През 2010 и 2011 г. капиталовият трансфер от гържавата беше 20 млн. лв. годишно. За тази година са планирани 24 млн. лв., а за 2013 г. - 50 млн. лв. С напредване на реформите ще трябва да се увеличават и капиталовите инвестиции в "Пътнически превози".

Четирите реформи са взаимосвързани и трябва да бъдат осъществявани паралелно. Именно това прави реформата на БДЖ най-тежката и най-сложната, която някога е осъществявана в предприятието в България.

- Казахте, че в резултат на реализираните мерки, заложи в плана на гружеството за 2010 и 2011 г., сте намалили загубите. Обяснете за някои от мерките, които предприехте.

- Мерките са много. През 2010 г. са реализирани 73 мерки, а през 2011 г. - 67. БДЖ имаше 817 млн. лв. загубления и 196 млн. лв. загуба през последните 10 години. За да бъде спасена железницата от фалит, се наложи в края на миналата година реформата да бъде ускорена. Допълнителните мерки имаха за цел през 2012 г. "Холдинг БДЖ" ЕАД да не е на загуба. Затова спряхме влаковете с рентабилност под 15%, увеличихме цените на билетите, редуцирахме персонала и ускорихме продажбата на неоперативни активи и приватизацията на "БДЖ - Товарни превози" ЕООД. Именно тези пет мерки предизвикаха недоволството на синдикатите и бяха повод за стачката в

10 ЕДНАКВИ ВЪПРОСА КЪМ ЧУЖДИТЕ МЕНИДЖЪРИ

Орландо Стефани: България има страхотен потенциал

Искаш ли да станеш главен готвач? Ако вкарате тази идея в ума на начинаещия кандидат за работа, това му показва, че има бъдеще и че вие също го виждате. Такава е философията за развитие на кадрите на генералния мениджър на "Кемпински Хотел Гранд Арена Банско"

Господин Стефани, какво беше първото ви впечатление, когато дойдохте в България?

- От мига, в който ми предложиха работата в България, знаех, че ще бъде предизвикателство. Като се има предвид, че се преместих от Африка в Източна Европа, имах обичайните очаквания за тази част на света. За да бъде честен, бях приятно изненадан от хората, които срещнах. България има страхотен потенциал. Това е изключително важно, особено за нас, които правим бизнес тук. Но инфраструктурата беше сериозно разочарование за мен.

- Какво ви говеде тук? Защо България е от значение за вашата компания? Не сме ли твърде малък пазар?

- След като прекарах 10 години в Китай и Африка с "Кемпински", исках да се върна в Европа. Банско беше отлична дестинация, която да наградя швейцарския ми опит със ски хотелски комплекс. България е важна туристическа дестинация и това става все по-очевидно напоследък с постоянната организация на събитията от световния спорт. Банско вече е в топ 5 на новите ски курорти в света заради ски съоръженията и първенствата, които се провеж-

дат всяка година. За нас това е възможност да предложим световна класа на гостоприемство и да получим допълнителна популярност за нашата марка.

- Как ви се струва бизнес средата у нас, сравнена с тази в другите страни? Откъде идва най-голямата трудност при упражняване на дейността ви?

- България има една от най-успешните туристически индустрии в Централна и Източна Европа. Но остатъци от миналите политически практики все още са очевидни и са пречка пред все по-високите световни клиенти. Не бих искал да сравнявам със страните от Западна Европа, защото това не би било справедливо. В района на Балканите обаче има страни от бивша Югославия, които, независимо че сравнително скоро бяха във война, се развиват бързо, привличат сериозни чуждестранни инвестиции в туризма и същевременно подобряват инфраструктурата. Мисля, че за България е добре да се популяризира като целогодишна туристическа дестинация.

- Как българските партньори ви приемат като мениджър? Езикът бариера ли е? Не се ли чувствате чужденец в собствена-

та си компания?

- Имам отлични бизнес отношения. Езикът не е бариера, всички хора в бизнеса са англоезични, което улеснява комуникацията. Някои неща съществуват естествено и без активното ни участие. Когато се занимавах през цялото време с туристи от различни страни, чувството, че си чужденец, губи обичайната си тежест.

- Кои са предизвикателствата пред чуждите мениджъри, работещи у нас? Кое е най-голямото предизвикателство, което на вас ви престава?

- Както споменах по-горе, нещата малко по-трудно се вършат в тази част на света, където менталитетът, култивиран от предишната политическа система, все още се усеща. Във всички области има закони, изготвени въз основа на международната правна система, но невинаги се прилагат. Това няма нищо общо с политиката и правителството, всичко опира до хората, участващи в гържавния механизъм. Що се отнася до частния сектор, мисля, че най-голямото предизвикателство е да се наемат правилните хора, които да водят през много променливи времена на пазара. За мен най-голямото предизвикателство

“ Винаги се чудя как такава земя може да бъде оставена да пуснее. ”

До членовете на Зеления кръг: Да изчистим България за един ден

Скъпи колеги и приятели
от Зеления кръг,

Ние, журналистите от списание "Мениджър" и от сайта "МениджърНюз", се включваме в инициативата на bTV "Да изчистим България за един ден".

И каним и вас да ни последвате.

Нашата прекрасна страна, нашите красиви градове, села и курорти, за съжаление, са осеяни с всевъзможни боклуци. Не може да не сте се възмущавали от опаковките, кутиите, фасовете, чашите, които са осеяли и най-красивите кътчета на родината. Нека приключим с това. Можем заедно на 12 май т.г. да намалим решително мръсотията в страната. Колкото повече хора и организации се включим в почистването, толкова по-голям ефект ще има то. Освен това, когато сами чистим, после повече пазим.

За всички нас, компаниите в Зеления кръг, каузата на кампанията "Да изчистим България за един ден" ни е много близка и присъща. Още когато създадохме нашето движение през юни 2009 г., ние заявихме, че ще работим за зелена природа и чиста околна среда. Това са две от идеите, които ни обединяват. Те са много съзвучни с кампанията на bTV.

Идеята за кампанията "Да изчистим България за един ден" се ражда от гражданското движение Let's Do It World, създадено през 2008 г. в Естония. Тогава на 3 май 50 хил. души излизат навън, събират 10 хил. тона боклук за 5 часа и изчистват незаконни сметища от цялата територия на страната. Видеорепортажът от акцията е пуснат в интернет, в резултат на което по този модел са проведени еднодневни акции за почистване в 15 държави с 2,4 млн. участници.

Тази година освен в България акцията ще се проведе в над 100 държави в света.

"Всяка бизнес организация в България може да намери мястото си в тази кампания, да бъде полезна с ресурсите си и дори да се включи като организатор на акция за почистване на конкретно място", обясняват организаторите от bTV.

В момента в Зеления кръг членуват над 180 компании. Разчитаме, че масово ще се включим в кампанията "Да изчистим България за един ден". Всички, които ще участват в почистването на България, нека ни пишат на green@manager.bg. Ние ще информираме за компаниите, които са се присъединили към движението, ще разкажем за най-интересните идеи. В този брой представяме инициативите на OMV и ЕКОПАК.

КОМПАНИИТЕ, КОИТО ВЕЧЕ СЕ ПРИСЪЕДИНИХА:

- Пощенска банка
- "Вебер България"
- "Ксела България"
- Хотел "Ястребец" в Боровец
- "ЕнергоСервиз"
- "Рила газ"
- "Си Комерсиал 7"
- "Алекс сервиз"
- Матраци "Тег"
- Arte.Doc
- Pure Water
- "Рено Нисан България"
- Мауа-Ду
- "ДоБГ"
- "ГенСофт" ООД
- "Индустриални батерии"
- Адвокатска кантора Schoenherr
- Studio Card
- Българска асоциация почистване

Тодор Бургуджиев: Когато всяка хартийка на тротоара започне да ни дразни, България ще стане по-чиста

Важно е не само да съберем отпадъците, но да ги съберем разделно, смята изпълнителният директор на "Екопак"

Господин Бургуджиев, защо станавате партньор на инициативата на bTV "Да изчистим България за един ден"?

- Нашата дейност е свързана с опазване на околната среда, конкретно със създаване и обслужване на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и тяхното последващо рециклиране и оползотворяване. Затова считаме, че сме най-логичният и естествен партньор на инициативата "Да изчистим България за един ден", погетата от bTV. Тя се превърна в най-мощния обществен проект в страната и обедини усилията на медиите, гражданите, бизнеса и институциите, за да бъдат градовете и населените места по-чисти, за да опазим българската природа, за да провокираме общественото съзнание и отговорност. Още миналата година се включихме в инициативата - чрез доброволно участие на нашите служители, както и със съдействие на Столична община за извозване на събраните отпадъци от нашите подизпълнители. Радваме се, че тази година bTV награжда кампанията с инициативата "Чисто знание", която ще включва поредица от събития в цялата страна, свързани с неформално образование в областта на опазването на околната среда, разделното събиране на отпадъците и др. Важно е не само да съберем отпадъците, но да ги съберем разделно, както се отделят рециклируемите

Два метра талант

Захари Бахаров е откровен точно до ръба, в който сериозното може да падне в преизгрян граматизъм. Внезапно прескача от другата страна с шега или непреднамерен жаргон. Сигурно защото умее да бъде друг. Важното е, че знае в какво точно не иска да се превърне. За глуметров мъж с красиво семейство, достатъчно работа в театъра и главна роля в култов бг сериал Захари направо си е урок по здраво стъпване по земята

Ходил ли си на кастинг, който не си спомняш с голямо удоволствие?

- Имам много опит с кастингите, но това не означава, че знам формулата на успешния. И погледвам, че такава няма. Но мисля, че от двете конкретни истории могат да се направят изводи. Бях втори курс и тъкмо бях заснел първия си американски филм - "Пехотинци", в който играя изнасилвач. Следващата седмица ме викат на друг кастинг, за Air Marshal, и аз отивам супернагъхан, вече направо се виждам в Холивуд. Явявам се за една от четирите роли на терористи, които обаче са в йерархия и най-важният има най-много реплики и съответно повече снимачни дни. И заставам пред режисьора и му викам: "Искаш ли да чета текста с арабски акцент?". Той ме гледа така и казва: "Ами, не е необходимо, но ако много гържиш, давай...". И аз давам... Какво съм давал, не знам, защото ме избрах, но за четвъртия терорист, Мохамед, който има една реплика и тя е "Ур!", до-

като сочи някакъв човек с пистолета. Тогава си дадох сметка, че ако не искат от теб нещо конкретно, по-добре да не се набутваш. Другата история е от Лондон, където имах среща с един много мастит кастинг директор. И влизам аз, комплексирано софийанче, почвайки разговора с "Виждате, извинявайте, че ви отнемам от времето...". Той ме погледна супер учудено и ми каза, че той това работи и няма как да е губене на време. Мисля, че няма защо да анализирам тази история. Това е важно. Особено за млад човек, който сега набира сили. Ти не си им дължен, нито си им на гости. Трябва да отидеш там и да им покажеш какво смяташ да направиш. И освен това няма нищо лошо да не те избрат. На тези неща трябва да се гледа по бизнес, а не да ги изживяваш.

- Доста време гледахме риалити формати, в които всеки "може" да пее, понеже циганката му каза така. Сега си в журито на предаване, което трябва

да оценява актьори, които се състезават за роля в "Погрикритие". Какво би ги посъветвал?

- Според мен музикалните формати са много по-ясни, защото или можеш да пееш, или не. А добър актьор по принцип няма. Той винаги е добър в нещо конкретно. Затова всичко зависи от задачите, които ще им дават. Ако на мен ми дадат да играя Жулиета, аз няма как да спечеля този кастинг, защото съм 2 метра и съм мъж.

- В повечето публикации за теб пише "започва да играе случайно". Как точно почна да играеш?

- Това "случайно" аз съм си го писал в една биография, а на английски преведено звучи "by accident" - все едно ми е паднала тухла на главата и съм започнал да играя. Но цялата работа е, че нищо в живота ми не го е подготвяло - или поне аз не си спомням да съм имал интереси, свързани с актьорството. Докато в 10. клас не решиха да правят пиеса по случай

“ Оглеждането в кумири без съмнение е необходимо, но в един момент трябва да го преодолееш и да си наясно кой си ти. ”

СВЕТОВНИ БИЗНЕС ДЕСТИНАЦ

Строителство,
търговия и
финанси са трите
коза в икономиката
на емирството

ИИ - ДУБАЙ

Туризъм, търговия, мащабни инфраструктурни проекти, изложения и панаири - това са малка част от бизнесите, които привличат мениджъри и предприемачи към Персийския залив и по-специално към Дубай. Всичко започва в далечната 1966 г., когато на територията на малкото емирство Дубай бил открит петрол. Заслугата за това е не само на природата, но и на тогавашния емир шейх Рашид II бин Сауд ал Мактум. Той имал една мечта - да превърне малкото мръсно и прашно рибарско селище Дубай в арабска версия на Хонконг или Манхатън. Шейхът много добре знаел, че един ден петролните кладенци ще пресъхнат, и бил гостатъчно мъдър, за да заяви откровено: "Дядо ми яздеше камила, баща ми яздеше камила, аз карам мерцедес, синът ми кара лендроувър и неговият син ще кара лендроувър, но синът на неговия син пак ще язди камила". Добре знаел, че петрололарите трябва да бъдат инвестирани умно, така че да осигурят препитание на Дубай и след като кладенците пресъхнат.

И още нещо много важно - за разлика от други владетели от региона (като стария султан на Оман Сауд бин Таймур, който забранявал прокарването на електричество и издаването на вестници), шейх Рашид ал Мактум нямал нищо против прогреса, технологиите или богатството. Това осигурило на Дубай възможността да се концентрира върху мащабни, предимно инфраструктурни проекти - пристанището Джебел Али, увеличаването на дълбочината на залива Дубай Криук, тунела Шингага между Деира и Бур Дубай. После идва рег на безмитните зони и изгодните условия за търговия, превърнали емирството в едно от средищата на световната търговия през 80-те и 90-те години на миналия век. След търговията идва рег на архитектурните чудеса - хотели и небостъргачи, изкуствени острови и пр., както и всевъзможните атракции за привличане на туристи от рога на закритата пуста, на която да карате ски, докато навън термометрите показват 40-50 °С, или ресторант под водите на Персийския залив.

Дубай залага силно и на една група важна карта - организирането на изложения, панаири и най-различни прояви, насочени както към бизнеса, така и към туристите. Сред най-масовите и най-популярните са шопинг фестивалът (www.dubaishoppingfestival.com), провеждан в началото на всяка година. В последното му издание взеха участие над 2300 магазини и бутици в емирството, предлагащи всичко, за което може да се сетите - от злато до висша мода, мобилни телефони и автомобили, при това с неустойими отстъпки. По времето, в което повечето туристи обикалят моловете и суковете, в Дубай се провежда и Dubai World Cup - "най-богатите" конни състезания в света (както обичат да изтъкват местните) с умопомрачителен нагараден фонд от 12 млн. долара, а веднага след него започва и международното изложение на расови коне, което привлича богаташи от всички краища на света. Центърът на най-авторитетните и интригуващи изложения е Световният търговски център в Дубай (www.dwtc.com), който разполага с конгресен център и покритата изложбена площ от над 100 хил. кв. м. На негова територия се провеждат: Dubai International Boat Show (www.boatshowdubai.com), на което повечето производители на луксозни яхти организират све-

**Библио.бг - платформа за електронни книги и
списания**

Чети каквото обичаш!

www.biblio.bg

